

Vědecký výbor pro potraviny

Klasifikace: Draft *Pro vnitřní potřebu VVP*
Oponovaný draft *Pro vnitřní potřebu VVP*
Finální dokument *Pro oficiální použití*
Deklasifikovaný dokument *Pro veřejné použití*

Název dokumentu:

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ VVP č. 17 / 2007

Poznámka:

Zápis ze zasedání VVP dne 22.02. - 23.02. 2007 na CHPŘ SZÚ v Brně.

Státní zdravotní ústav, Palackého 3a, 612 42 Brno
tel/fax +420541211764, URL: <http://www.chpr.szu.cz/vedvybor/vvp.htm>

Zapsal: RNDr. I. Řehůrková

Místo konání: Centrum hygieny potravinových řetězců SZÚ v Brně

Zasedání řídil: Doc. J. Ruprich, předseda výboru

Přítomni:

Členové vědeckého výboru	Email	Telefon	Fax	Přítomen 22/23.02. 2007
Doc.MVDr. Jiří Ruprich CSc.	jruprich@chpr.szu.cz	541211764	541211764	+/+
Ing. Jitka Sosnovcová	sosnovcova@szu.cz	267082432	267082382	+omluvena
Ing. Daniela Winklerová	winklerova@szu.cz	267082341	267082318	+/+
RNDr. Vladimír Špelina CSc.	v.spelina@szu.cz	267082763	267082103	+/+
Doc.RNDr. František Malíř Ph.D.	xeno@zulahk.cz	495514786	495514786	+/+
Prof.Ing. Jana Hajšlová CSc.	jana.hajslova@vscht.cz	224314096, 602833424	224353185	+/omluvena
MVDr. Vladimír Ostrý CSc.	ostry@chpr.szu.cz	541213547	541211764	+/+
MUDr. Květa Ettlrová	ettlerova@seznam.cz	495514548		+/+
Ing. Marie Jechová	marie.jechova@khsstc.cz	286884941	286888287	+/+
MVDr. Jiří Drápal	j_drapal@svschr.cz	227010140	227010140	omluven/omluven
Ing. Milena Kozáková	milena.kozakova@szpi.gov.cz	543540236	543540210	+/+
MUDr. Dana Müllerová Ph.D.	Dana.Mullerova@lfp.cuni.cz	377593194,606369999	377593149	+/+
Sekretariát vědeckého výboru				
RNDr. Irena Řehůrková Ph.D.	rehurkova@chpr.szu.cz	541211764	541211764	+/+
p. Marie Rossnerová	sekretariat@chpr.szu.cz	541211764	541211764	+/+
Hosté zasedání				
Ing. Petr Beneš	petr.benes@mze.cz	221812729	221812965	+/-
Doc.Ing. Blahoslav Maršálek CSc.	marsalek@recetox.muni.cz	549495967	543241911	+/-
Ing. Eva Příbylová	eva.pribylova@mze.cz	724335046	222314117	-/+
Ing. Josef Sajdl	sajdl@foodnet.cz	296411190		-/+
JUDr. Ladislav Červenka	ladislav.cervenka@unilever.com	602353870	224071118	-/+
Ing. Silvie Slavíková	silvie.slavikova@mzcr.cz	224972188	224916007	-/+
Mgr. Eva Gottvaldová	eva.gottvaldova@mzcr.cz	224972929		-/+
JUDr. Ivo Krýsa	ivo.krýsa@mzcr.cz	224972132		-/+
Ing. Jan Kotek	svopl@volny.cz	776844182		-/+

Na zasedání bylo přítomno 22.02.2007 celkem 11/9 členů Výboru z 12/9 jmenovaných/s hlasovacím právem, tj. 92/100%. 23.02.2007 celkem 9/7 členů Výboru z 12/9 jmenovaných/s hlasovacím právem, tj. 75/78%.

Předběžný rámcový program jednání:

- Schválení programu zasedání
- Deklarace nezávislosti členů VVP
- Aktuální informace (Ruprich, KS-BP, členové – EK, ...)
- Kontrola plnění úkolů z minulého zasedání (tajemník)
- Hodnocení práce VVP v roce 2006 (Ruprich)
- Nové náměty do plánu práce VVP na rok 2007
- Možnosti rozvoje spolupráce od VV směrem k EFSA (Zástupce KS-BP, Ruprich, členové)
- Problematika cyanotoxinů (doc. Maršálek Centrum pro cyanobakterie a jejich toxiny)
- Výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin (Ruprich a členové PS) - náhrada za zrušenou pracovní schůzku z 24.1.2007 z důvodu sněžové kalamity
- Postup prací na přehledných materiálech VVP:

Výživa (Müllerová)	Aktuální informace

11. Stanoviska, informace:

t-FA (Müllerová, Ruprich)	Informace Stan_2004_11_draft_TFA_info2.doc
Kapr: nutriční složení masa a bezpečnost (Ruprich)	Stan_2006_14_draft_kapr.doc
Toxaphen v potravinách (Ruprich, Drápal)	Stan_2004_9_draft_toxaphen.doc

PBDE v potravinách (Hajšlová, Ruprich)	INFO/2005/4/draft/PBDE
Odhad expozice FCM (Sosnovcová)	Informace
PFOS v potravinách (Hajšlová, Ruprich, Řehůrková)	Stan_2006_8_draft_PFOS.doc
Expozice jódu z potravin (Ruprich)	INFO
NDL-PCB - pravděpodobnostní hodnocení expozice populace v ČR (Ruprich, Drápal, Řehůrková)	Stan_2006_10_draft_NDLPCBexpozice.doc

12. Projekty VVP:

Nové náměty (členové VVP)	

13. Nová odborná témata:

Nové náměty (členové VVP)	
Aspartam – nové poznatky (Winklerová, Ruprich)	Informace
Akrylamid v potravinách - nové poznatky (Hajšlová)	Informace
Přehled mezinárodních nutričních doporučení (Mullerová)	Informace

14. Průzkum veřejného mínění:

Průzkum 2007	Náměty na šetření v r. 2007

15. Různé:

- Finanční a personální otázky
- Termín a místo příštího zasedání
- Jiné

Ad 1. Schválení programu zasedání

1/1

Byl představen a schválen navržený program.

Ad 2. Deklarace nezávislosti členů VVP

2/1

V souvislosti s projednáváním konkrétních bodů programu deklarovali všichni členové VVP svou přímou osobní nezávislost.

Ad 3. Aktuální informace

3/1

Schůze předsedů VV (Ruprich)

V lednu se konalo jednání předsedů VV s představiteli KS BP včetně HH ČR. Jednání bylo zaměřeno především na analýzu spolupráce jednotlivých VV s EFSA. Byly předneseny potřeby rozvoje spolupráce s EFSA. *Navazuje bod č. 7.*

3/2

Setkání managerů databází spotřeby potravin v EU (Ruprich)

Jednání uspořádala EFSA, jejímž záměrem je vytvořit databázi spotřeby potravin pro EU. Bude poskytnut harmonizovaný formát, do kterého by se měla zadat národní data (ČR využije dat ze SISP organizované SZÚ). Bude se dbát na nesměšování dat z různých studií a států.

3/3

Projekt SAFE FOODS 6.RP EU (Ruprich)

- Jako jeden z výstupů končícího projektu je navrženo, aby byl ve státech EU pro jednotný přístup k hodnocení dietární expozice využit software (MCRA – vyvinutý v rámci projektu) umožňující pravděpodobnostní modelování na individuální úrovni. Byl by tak učiněn krok ke srovnatelnosti výsledků v rámci EU. ČR jako participant projektu (prostřednictvím SZÚ –CHPŘ) navrhuje podpořit tuto iniciativu.
- Členové VVP souhlasí s navržením podpory dostupnosti software pro ČR EU.

3/4

Značení transmastných kyselin (TFA) na potravinách (Ruprich)

- Prezident PK ČR Ing. Camplík zaslal VVP na vědomí dopis adresovaný HH, kterým ho informuje o iniciativě PK ČR informovat spotřebitele o přítomnosti a množství TFA v potravinách prostřednictvím novely vyhlášky č. 113/2005 Sb., a č. 450/2004 Sb. Podstatou je uvedení obsahu TFA na obalu potravin nad 2%.
- VVP tuto aktivitu podporuje, upozorňuje jen na možný problém z hlediska orientace běžného spotřebitele v této problematice.

3/5

Společnost pro probiotika a prebiotika (Ostrý)

Byla založena Společnost pro probiotika a prebiotika (občanské sdružení). Předsedou byl zvolen prof. MUDr. Jiří Nevoral, CSc.. Další akcí je symposium 18. 4. 2007 (jana.vojtkova@lfmotol.cuni.cz).

3/6

Kumarin ve skořici (Hajšlová)

S ohledem na „nepopulárnost“ ošetřování koření zářením u spotřebitelů, byl jako alternativní technologie zvolen ohřev horkou parou. V tomto případě pravděpodobně z kys. skořicové vzniká styren a kumarin, který je toxický.

3/7

Listerie v potravinách (Ruprich)

V min. roce byla věnována velká pozornost médií výskytu listerióz a nálezům listerií v potravinách a následným aktivitám MZ ČR a MZe ČR. V pozadí zůstala zodpovědnost výrobců, potřeba kontrolovat jejich HACCP. V budoucnu by k bezpečnosti potravin měly přispět tzv. „inteligentní obaly“, jejichž prostřednictvím by byly znát evet. chyby při skladování, distribuci apod.

3/8

Publikace informace k Hg (tajemník)

Ve sdělovacích prostředcích bylo využito informace a letáku VVP k problematice rtuti a methylrtuti.

3/9

Dovoz bakteriofágů (Špelina) do potravin

Z hlediska současné legislativy EU nelze povolit použití bakteriofágů pro zlepšení bezpečnosti vytipovaných potravin (např. v souvislosti s výskytem listerií), i když mají udělený statut GRAS (generally recognized as safe) US FDA.

Ad 4. Kontrola plnění úkolů z minulého zasedání (tajemník)

Dohodnuté úkoly byly splněny, 2 informace VVP zbývá odlatit z hlediska formálního.

Ad 5. Hodnocení práce VVP v roce 2006 (Ruprich)

Práce VVP byla a je poznamenána vysokou angažovaností všech členů a jejich časovou zaneprázdněností. Ale i za těchto okolností se dařilo zpracovat zajímavé informace VVP, které jsou využívány státní správou, školami, soukromými subjekty, i veřejností. Souhrnná zpráva bude zveřejněna na www.chpr.szu.cz.

Ad 6. Nové náměty do plánu práce VVP na rok 2007 (Ruprich, členové VVP)

Byl sestaven a odsouhlasen rámcový plán VVP činnosti na rok 2007 – je uveden v příloze.

Ad 7. Možnosti rozvoje spolupráce od VV směrem k EFSA (Beneš - zástupce KS BP, Ruprich, členové VVP)

- ČS EU se zavázaly spolupracovat s EFSA. Tento závazek vyjádřili členové Poradního sboru EFSA svým podpisem pod "Deklaraci zájmu". Správní radou EFSA byla schválena "Strategie spolupráce a vytváření sítí", která stanovuje hlavní oblasti pro dosažení efektivnější spolupráce mezi ČS a EFSA. Vzhledem k úkolům, které pro ČS ze "Strategie" vyplývají, připravuje sekret. KS návrh řešení. K tomu se očekává reakce a spolupráce VV a členů KS. Koordinaci aktivit mezi EFSA a ČR by měl zabezpečit kontaktní bod (focal point, pravděpodobně sekretariát KS BP - bude vyřešeno).
- V současné době se spolupráce s EFSA realizuje na individuální úrovni – odborníci VVP spolupracují na různých úrovních v různých oblastech (databáze spotřeby potravin, zdravotních a nutričních tvrzení, pesticidů, účastní se jednání EK).
- Zadání ale pravděpodobně představuje spolupráci systémového, koordinovaného charakteru, kdy se počítá i s požadavky z ČS EU řešit některé jejich specifické problémy. Organizace tohoto druhu naráží v ČR na nedostatečnou kapacitu odborníků, kteří jsou vytíženi vlastní institucionální prací, i kapacitu organizátorů. Jednodušší situaci mají ve státech, kde byly zřízeny úřady bezpečnosti potravin jako instituce, které disponují dostatečnými kapacitami a komunikují na institucionální úrovni. Tento rozsah nemohou zabezpečit VV.
- Je třeba ujasnit si, co ČR vlastně požaduje. V 1. fázi je žádoucí a reálné „udělat pořádek“ ve stávajících výstupech VV, které by měly být důsledně zveřejněny a dostupné na webech., udělat celkový přehled, snažit se aktivity propojit, koordinovat. Dále je třeba podporovat, aby více členů VV pracovalo na individuální úrovni v PS EFSA a odtud pak implementovat způsob práce EFSA do práce VV a tak využít získaných informací pro rozvoj práce na národní úrovni.

Ad 8. Problematika cyanotoxinů (Ruprich, Maršálek)

- VVP zaznamenal článek v novinách, které před Vánoce uvedly varování před škodlivostí cyanotoxinů obsažených v tržních kaprech a jejich konzumaci. VVP považoval tvrzení za závažná ve vztahu ke spotřebitelské veřejnosti a kontaktoval zmiňovaného autora, Doc. Ing. Blahoslava Maršálka, CSc., ředitele brněnského Centra pro cyanobakterie a jejich toxiny. Cílem bylo zjistit, jaká data jsou k dispozici a diskutovat charakter zdravotního rizika. Doc. Maršálek souhlasil s vystoupením na VVP.
- Doc. Maršálek nejdříve uvedl na pravou míru článek v novinách, kdy byly „zneužity“ informace podávané jím v zcela jiném kontextu, i jiném čase. Pak prezentoval práci a výsledky jím vedeného pracoviště, které má v centru pozornosti sinice, jejich masový rozvoj a produkci toxinů.
- Cyanotoxiny jsou biologicky aktivní peptidické látky, vyskytující se ve velkém počtu druhů, z nichž nejčastěji studované jsou mikrocytiny (MC). Jako jejich reprezentant je sledován MC-LR, detekovatelný ELISA metodou. Má hepatotoxické, genotoxické, karcinogenní vlastnosti, TDI = 0,04 ug/kg t.hm/den byl WHO stanoven zatím pouze pro přívod z pitné vody (WHO, 1998). Intoxikace člověka může pocházet především z vody, ryb.
- CCT sleduje MC-LR ve vodách, provedlo srovnávací studii na kaprech, kteří byli chováni v nádržích „se sinicemi“ a bez sinic. Výsledky prokázaly vyšší koncentrace MC-LR u chovu se sinicemi (svalovina, hepatopankreas). Ve výzkumu se bude pokračovat, spolupracuje se na úrovni EU.
- Data z kontrolního systému v ČR neexistují (sdělení SVS). Bylo by žádoucí věnovat dané problematice pozornost ve vztahu k bezpečnosti potravin, vyšetřit vzorky kaprů z tržní sítě a mít podklady pro hodnocení zdravotního rizika; zpracovat informaci VVP.

Ad 9. Výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin (Ruprich a členové PS) - náhrada za zrušenou pracovní schůzku z 24.1.2007 z důvodu sněhové kalamity

Dané problematice je věnován samostatný zápis (ADMIN/2007/1/final/zapis/Vyz_tvrzeni)

Ad 10. Postup prací na přehledných materiálech VVP:**10/1 TFA v biologickém materiálu (Müllerová)**

Z oblasti výživy byla definována potřeba zjistit možnosti stanovení TFA v biologickém materiálu z člověka. Byl zpracován literární přehled a zjištěno pracoviště provádějící dané analýzy (MUDr. Eva Tvrzická, DrSc.; Všeobecná fakultní nemocnice, Praha) – bude zpracována Informace VVP – viz bod 11.

Ad 11. Stanoviska, informace (členové VVP)

Byl učiněn přehled zpracovávaných problematik, detailně probány materiály, které je třeba formálně dokončit a zveřejnit.

Ad 12. Projekty VVP (členové VVP)

Nové projekty nebyly navrženy.

Ad 13. Nová odborná témata (členové VVP)

Byl aplikován obdobný postup jako v bodě 11.

Ad 14. Průzkum veřejného mínění (členové VVP)

Jako základní námětna průzkum veřejného mínění byl navrženo téma: „chování spotřebitelů v domácnosti při manipulaci s potravinami“.

Ad 15 Různé:**15.1. Finanční a personální otázky**

15.1/1

V r. 2007 pokračuje smlouva s ČCZ a financování bude pravděpodobně uzavřeno před koncem roku a proběhne jednorázová fakturace.

15.1/2

Personální stav odborníků VVP – 2 místa neobsazena. Nebyly podány žádné nové návrhy na členství.

15.2. Termín a místo příštího zasedání

Termín 17. zasedání VVP byl navržen na **10. – 11. 5. 2007 (čtvrtek, pátek) na SZÚ v Brně.**

Ad 16. Závěr jednání

Členové VVP souhlasili s obsahem, způsobem práce i zadanými úkoly.

Úkoly vyplývající z jednání:**1.**

Budou dokončeny práce na projednaných dokumentech dle bodů 9-11 a postupně zveřejněny

Zabezpečí: členové VVP, sekretariát a předseda VVP*Termín:* v 1. pololetí r. 2007**2.**

Začnou práce na materiálech schválených pro r. 2007 dle rámcového plánu práce

Zabezpečí: členové VVP*Termín:* v průběhu r. 2007**3.**Termín 18. zasedání VVP je navržen na 10.5. – 11.5. 2007 (čtvrtek, pátek) na SZÚ v Brně*Zabezpečí:* sekretariát – požadavky na zajištění noclehu je třeba podat*Termín:* do 20.4. 2007**Poznámka:****1.**Materiály je třeba v daném termínu (do 1. 5. 2007) odeslat mailovou poštou tajemníkovi VVP (rehurkova@chpr.szu.cz), aby mohly být s předstihem vystaveny na webu VVP pro přípravu na 18. zasedání**2.**

Schválený zápis ze zasedání VVP bude po podpisu předsedou uložen na sekretariátu VVP. Jeho kopie bude rozeslána el. poštou a vystavena na chráněné web straně.

Příloha: Rámcový plán činnosti VVP na r. 2007**Schválil:**

Doc. MVDr. Jiří Ruprich, CSc.

Předseda VVP

V Brně dne 14. 3. 2007

Rozdělovník:**Členové VVP (email):**

MVDr. Jiří Drápal

MUDr. Květa Ettlerová

Prof. Ing. Jana Hajšlová, CSc.

Ing. Marie Jechová

Ing. Milena Kozáková

Doc. RNDr. František Malíř, Ph.D.

MUDr. Dana Müllerová, Ph.D.

MVDr. Vladimír Ostrý, CSc.

Doc. MVDr. Jiří Ruprich, CSc.

Ing. Jitka Sosnovcová

RNDr. Vladimír Špelina, CSc.

Ing. Daniela Winklerová

RNDr. Irena Řehůřková, Ph.D.

Marie Rössnerová

Na vědomí:

Hlavní hygienik ČR, MUDr. Michael Vít, Ph.D.

Ředitel OSŘOPVZ, RNDr. Karla Říhová

Sekretariát KSBP, Ing. Klára Zuzánková

Na vědomí e-mail:

Ředitel SZÚ, MUDr. Jaroslav Volf, Ph.D.